

нъколико рѣчи о Асѣню първому, великомъ царю бѣлгарскому и сыну му Асѣню второму.

Послѣ кръщениѧ Прѣславскаго двора Бѣлгарско царство е имало два славни вѣка, Симеоновы и Асѣновы. Въ тѣхъ врѣмѧна Бѣлгариа са извишила въ най голѣмъ стъпень славы и силености и била е една отъ найсилнихъ дрѣжавъ въ Европѣ.

Достовѣрни свидѣтелства за асѣньовско славно царствование имамы нѣколко си наши народны памятници отъ части познаты и открыти до сега; щото може доволно обширно и имено да са опиши той славни за Бѣлгари вѣкъ. Ние прѣди да кажемъ нѣщо си о тому, щѣмъ мѣтна единъ поглѣдъ на византийски и западни писатели, кои съ писали доволно о тому, и коимъ ны никакво увѣрение и основание не трѣба да давамы безъ разсѫдително изслѣдованиe; защо тии дышижте прѣстрастия! Да потвърдимъ нашъ рѣчъ съ доказателства, нѣка започнемъ отъ Византийцевъ, кои бѣхѫ и сѫ смѣсь отъ разнихъ народовъ.

Подъ имиенъ Византийцы и Византийска империа читатель трѣба да разумѣва не само Гърци, иъ смѣсь отъ разнихъ народъ, коихъ Великий Костадинъ, учредившъ Византийски прѣстолъ, е съ-срѣдоточиъ и съединилъ въ единъ дрѣжавъ. Та смѣсь въ врѣма Костадина Великаго съставляла са е отъ Македонски и Тракийски Бѣлгари, и остатки отъ Елены, обитащи въ Моря и въ Юнанически островы, коихъ Римлянска дрѣжава бѣ покорила, послѣ падениѧ Македонскаго царства; отъ Арманы и отъ покръстены Жидове (Евреи), и отъ самы Римляни. Тии сички народи носѣхѫ има *Rimlani* 'Римляи'. Часть же отъ Старопланинцы Бѣлгари были съ всегда изключени отъ таѣ смѣсь и отъ това чюздо има, живѣща независими въ непроходимиа мѣста Ъма (Старапланина) отъ Чѣрнаго мора до Траяновы врата. Тии носили свое старо народно има Бѣлгари, а мѣстно имъ има было Загорцы, акы живѣща задъ горы по положениѥ Тракии. Тии въ врѣма Александра Македонскаго и послѣ, кѣто обладахъ Римляни Македониј, Тракиј и крайдунавски равни мѣста, носѣхѫ има независими Тракийци — *Autonomoi Thraciæ*. Тии свобо-